Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Факультет інформатики, математики та економіки
Кафедра економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Затверджено на засіданні
кафедри економіки,
готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Завідувач кафедри ID 11012
Протокол № 1 від 01.09.2026р.

Назва освітнього копоненту *(Обов'язковий/вибірковий)*	**Світова економіка** **Європейська інтеграція України** *Обов'язковий*
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Спеціальність	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)
Освітня програма	Економіка та міжнародні економічні відносини
Рік викладання	2026-2027
Семестр	2 семестр
Викладач (-і)	**424862,** доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Профайл викладача	
Контактна інформація та комунікація (зворотний зв'язок)	**Онлайн-консультації: через систему центру освітніх дистанційних технологій, Viber, Telegram**
Сторінка освітнього компоненту на сайті центру дистанційних освітніх технологій Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=1543

Анотація до освітнього компонента

Програму освітнього компонента «Європейська інтеграція України» складено відповідно до освітньої програми «Економіка та бізнес».

Освітній компонент належить до циклу обов'язкових освітніх компонентів освітньої програми. Характерною рисою сучасного світового розвитку країн є активізація інтеграційних процесів у світі та Європі зокрема. При цьому навіть ті країни, які не входять до складу інтеграційних об'єднань, неминуче відчувають на собі їхній вплив. Взагалі неможливо розглядати майбутнє України поза європейським та світовим розвитком, саме тому євроінтеграція та членство в Європейському Союзі є найголовнішою стратегічною метою нашої держави. Співпраця з ЄС є одним зі способів зміцнення позицій країни у світовій системі міжнародних відносин, засобом реалізації національних інтересів, побудови економічно розвинутої та демократичної держави. Інтеграційні процеси самі по собі є складними процесами, саме тому необхідно зрозуміти, що отримає Україна від співпраці з ЄС, які проблеми виникнуть на шляху до членства в ЄС і які очікувані перспективи від співробітництва в сучасних умовах.

Євроінтеграція України є комплексним питанням, адже вона передбачає інтеграцію в різні європейські структури та інституції. Утім, найважливішим аспектом є саме процес вступу до Європейського Союзу, протягом якого відбуваються всі мінімально необхідні інтеграційні заходи.

Мета та завдання освітнього компонента

Метою освітнього компонента дисципліни є формування студентами знань і навичок економічно орієнтованого світогляду, що створює необхідні передумови для професійного самовдосконалення та розуміння сучасних проблем євроінтеграції економіки України. Поглиблення теоретичних та практичних знань публічних службовців з європейської та євроатлантичної інтеграції. Сформувати у здобувачів розуміння сутності процесів євроінтеграційного та євроатлантичного характеру та їх вплив на реалізацію національної політики в цій сфері. Формування системи базових знань з економічної інтеграції, ознайомлення з особливостями вибору Україною напрямків євроінтеграції.

Завданнями освітнього компонента «Європейська інтеграція України» є аналізувати сучасні явища і процеси в сфері європейської та євроатлантичної інтеграції; висловлювати власну думку з питань європейської та євроатлантичної інтеграції та аргументувати її; аналізувати міжнародно-правовий статус України як сторони в Угоді про асоціацію з Європейським Союзом та його державами-членами.

При цьому навчитися:

- використовувати аналітичний та методичний інструментарій для розуміння логіки прийняття рішень різними економічними; агентами

(індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади тощо);

- проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання та стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ.

Предметом освітнього компонента «Європейська інтеграція України» є теоретико-методологічні основи та практичні рекомендації європейської інтеграції України, а також відносини, що виникають у цьому процесі.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- закономірності функціонування сучасної економіки країн ЄС;
- особливості провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки;
- аналітичний та методичний інструментарій для розуміння логіки прийняття господарчих рішень різними економічними агентами.

***вміти*:**

- використовувати аналітичний та методичний інструментарій для розуміння логіки прийняття господарчих рішень різними економічними; агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади тощо);

- проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання та стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ в країнах ЄС і України.

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування освітнього компонента

Інтегральна компетентність:

Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки та міжнародних економічних відносин або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та міжнародних економічних відносин та розв'язувати їх, обираючи належні

напрями і відповідні методи для їх розв’язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб’єктів господарювання та управління кадрової політики.

СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем та міжнародних відносин.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини.

СК13. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб’єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн.

СК14. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.

СК15. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон’юнктурних змін.

Компетентності, направлені на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, які формуються в освітньому компоненті

Якісна освіта, гендерна рівність, зменшення нерівності, мир та справедливість, партнерство заради сталого розвитку.

Програмні результати навчання

РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб’єктами економічної діяльності.

РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

РН6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.

РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних завдань з економіки та міжнародних економічних відносин.

РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

РН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях, управлінні соціально-економічними системами та міжнародними економічними відносинами.

РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів, геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

РН17. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

Soft Skills, які формуються в освітньому компоненті

1. Комунікація
2. Критичне мислення
3. Вирішення проблем
4. Прийняття рішень
5. Емоційний інтелект
6. Ненасильницьке спілкування
7. Управління знаннями
8. Робота в режимі невизначеності
9. Самоаналіз і саморефлексія.

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	**лекція**	**семінарські заняття**	**самостійна робота**	**Загальна кількість годин/кредитів**
Кількість годин ***Денна форма***	**16 год.**	**14 год.**	**60 год.**	**90/3 кр.**

Підсумкова (семестрова) форма контролю – екзамен

Політика освітнього компонента

Курс передбачає роботу в колективі.
Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом.
Вчасно виконувати завдання семінарів та завдань самостійної роботи;
Вчасно та самостійно виконувати контрольні завдання

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Структура освітнього компонента

Назви блоків і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Блок І. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ НА РІЗНИХ РІВНЯХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ						
Тема 1. Теоретичні основи міжнародної економічної інтеграції	12	2	2			8
Тема 2. Світова організація торгівлі як глобальний регулятор міжнародних інтеграційних процесів	10	2	2			6
Тема 3. Основні етапи європейської інтеграції	10	2	2			6
Тема 4. Основні інституції Європейського Союзу. Стратегія розвитку і основні політики ЄС	12	2	2			8
Разом за блоком І	44	8	8			28
Блок ІІ. ПЕРЕДУМОВИ І ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ УКРАЇНОЮ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ОБ'ЄДНАНЬ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ						
Тема 5. Порівняння потенціалу найбільших сучасних регіональних об'єднань на Євразійському континенті. Поглиблення інтеграції України з ЄС	10	2	2			6
Тема 6. Євроінтеграція України в сучасних умовах війни	12	2	2			8
Тема 7. Проблеми та перспективи євроінтеграції	13	2	1			10
Тема 8. Перспективи України щодо членства в ЄС	11	2	1			8
Разом за блоком ІІ	46	8	6			32
Усього годин	90	16	14			60

Програма освітнього компонента

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Еволюція теоретичного розуміння економічної інтеграції: поняття і підходи. Форми та етапи розвитку економічної інтеграції ринків. Основні теоретичні концепції та школи економічної інтеграції. Інтеграція економічних систем. Основні аспекти інтеграції міст. Основи регіональної економічної інтеграції. Структурні складові державного регулювання міжнародної економічної інтеграції України

ТЕМА 2. СВІТОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ТОРГІВЛІ ЯК ГЛОБАЛЬНИЙ РЕГУЛЯТОР МІЖНАРОДНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Основні принципи, функції, структура і механізм набуття членства у СОТ. Переваги членства у СОТ. Заходи торгівельного захисту та вирішення спорів у межах СОТ. Їх особливості в Україні. Асиметрія умов вступу України до СОТ. Оцінка впливу умов вступу України до СОТ на її зовнішню торгівлю з регіональними об'єднаннями

ТЕМА 3. ОСНОВНІ ЕТАПИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Історичні етапи європейської інтеграції. Заснування Європейського Економічного Співтовариства. Спільний ринок(зона вільної торгівлі, митний союз).

ТЕМА 4. ОСНОВНІ ІНСТИТУЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ І ОСНОВНІ ПОЛІТИКИ ЄС

Основні інституції Європейського Союзу. Стратегія розвитку і основні політики ЄС. Комунітарна регіональна політика ЄС. Політика сусідства з ЄС.

ТЕМА 5. ПОРІВНЯННЯ ПОТЕНЦІАЛУ НАЙБІЛЬШИХ СУЧАСНИХ РЕГІОНАЛЬНИХ ОБ'ЄДНАНЬ НА ЄВРАЗІЙСЬКОМУ КОНТИНЕНТІ. ПОГЛИБЛЕННЯ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ З ЄС

Порівняння потенціалу найбільших сучасних регіональних об'єднань на Євразійському континенті. Поглиблення інтеграції України з ЄС.

ТЕМА 6. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ВІЙНИ

Сучасні аспекти євроінтеграції України. Вплив військових дій на інтеграційні процеси.

ТЕМА 7. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Проблематика євроінтеграційних процесів в сучасних умовах. Основні позиції України щодо євроінтеграції.

ТЕМА 8. ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ ЩОДО ЧЛЕНСТВА В ЄС

Зміцнення позицій країни у світовій системі міжнародних відносин. Засоби реалізації національних інтересів.

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1.	Підготувати аналітичний огляд поточної ситуації в євроінтеграційних аспектах: аналіз євроінтеграційного механізму, приклади діяльності підприємств, на основі експертних матеріалів провідних світових корпорацій та вітчизняних підприємств тощо) (10 балів)
2.	Підготувати та опублікувати тези у міжнародній конференції за індивідуальною темою (10 балів).
3.	Презентація та захист доповіді за узгодженою тематикою (10 балів).

Методи навчання та форми контролю у відповідності до програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми і засоби оцінювання
РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.	опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків	Поточний контроль: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції, презентація, доповідь, схематичний конспект, підбір вправ, проведення інтерактивних вправ, тестова перевірка знань здобувачів. Підсумковий контроль: письмовий залік, письмовий екзамен.
РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, синтетичний метод, створення ситуацій пізнавальної новизни, створення ситуації зацікавленості, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, самостійна робота студентів	Поточний: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей здобувачів, презентація, доповідь, схематичний конспект, практико-орієнтовні завдання Підсумковий контроль: письмовий залік, письмовий екзамен.
РН6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.	опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, синтетичний метод, створення ситуацій пізнавальної новизни, створення ситуації зацікавленості, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, самостійна робота студентів	Поточний: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей здобувачів, презентація, доповідь, схематичний конспект, практико-орієнтовні завдання Підсумковий контроль: письмовий залік, письмовий екзамен.

РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.	пояснення, спостереження і аналіз випадків, методи інтерактивного навчання, створення ситуації зацікавленості, демонстраційні методи, поєднані з переживаннями, виконання індивідуальних навчальних завдань	Поточний контроль: практична перевірка знань на заняттях; тестова перевірка знань здобувачів, доповідь, презентація. Підсумковий контроль: письмовий залік, письмовий екзамен.
РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних завдань з економіки та міжнародних економічних відносин.	опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків	Поточний контроль: практична перевірка знань на заняттях; тестова перевірка знань здобувачів, доповідь, презентація. Підсумковий контроль: письмовий залік, письмовий екзамен.
РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, самостійна робота студентів, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, методи інтерактивного навчання, створення ситуації пізнавальної новизни	Поточний контроль: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції, презентація, доповідь, схематичний конспект, підбір вправ, проведення інтерактивних вправ. Підсумковий контроль: письмовий залік, письмовий екзамен.
РН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях, управлінні соціально-економічними системами та міжнародними економічними відносинами.	опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків	Поточний: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей здобувачів, презентація, доповідь, схематичний конспект, практико-орієнтовні завдання Підсумковий контроль: письмовий залік, письмовий екзамен.
РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та	опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, синтетичний метод,	Поточний: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей

аналізувати моделі економічних систем та процесів, геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.	пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків	здобувачів, презентація, доповідь, схематичний конспект, практико-орієнтовні завдання Підсумковий контроль: письмовий залік, письмовий екзамен.
РН17. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.	пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, самостійна робота студентів, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, методи інтерактивного навчання, створення ситуації пізнавальної новизни	Поточний контроль: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції, презентація, доповідь, підбір вправ, проведення інтерактивних вправ, тестова перевірка знань здобувачів. Підсумковий контроль: письмовий залік, письмовий екзамен.

Критерії оцінювання відповідно до форм і видів контролю

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького https://v.gd/ADELEh. Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та самостійну роботу.

БАЛЬНО-НАКОПИЧУВАЛЬНА СИСТЕМА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЮВАННЮ	РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ НА НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТТЯХ	РАЗОМ
	Доповіді на семінарських заняттях	10
	Виконання практичних вправ	10
	Виконання тестових завдань	10
	Разом	30
	САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ	
	Підготовка презентацій і їх захист	10
	Написання есе	10

	Написання тез доповідей для участі у науково-практичних конференціях	10
	Разом	30
	ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ (залік, екзамен)	40
	Загальний бал ОК	100

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Оцінювання видів навчальної діяльності здійснюється за шкалою «0», «1», «2», «3», «4», «5». Критерії оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти за окремими видами навчальних робіт, наведені у таблиці нижче.

Оцінювання окремих видів робіт

Методи контролю результатів навчання	**Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення**
Творчі завдання (реферат, есе, схеми, презентації)	5 балів: – 5 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, – 4 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат. 0 балів – відповідь відсутня
Практико-орієнтовані завдання (проєкти, ситуаційні завдання тощо)	5 балів: – 5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов’язані з особливостями і засобами психологічної діяльності. Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати,

	відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань. 1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками. Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. – 0 балів – відповідь відсутня

Згідно з Положенням про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладачем за освітнім компонентом визначено 3 види самостійної роботи (згідно орієнтовного переліку видів діяльності здобувача, які дозволяють продемонструвати досягнення результатів навчання, наведених в Положенні). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Підсумковим контролем на освітньому компоненті Світова економіка є письмовий залік (1 семестр) та письмовий екзамен (2 семестр), на їх складання надається по 40 балів за кожний. Заліковий та екзаменаційний білети включають 2 теоретичних питання (по 15 балів за відповідь на 1 питання) та 10 тестових завдань (по 1 балу за відповідь) з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту. Критерії оцінювання підсумкового контролю подано нижче:

Характеристика критеріїв оцінювання знань	**Якісна шкала**	**За 40 бальною шкалою**
Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	відмінно	36-40
Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	добре	33-35
Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.	добре	30-32
Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити	задовільно	27-29

висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.		
Початковий рівень Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	задовільно	24-26
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	Не зараховано (з можливістю повторного складання екзамену)	21-23
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	1-20

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
74-81	**C**		
64-73	**D**	задовільно	
60-63	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компоненту	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням освітнього компоненту

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті **(**відповідно Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького http://surl.li/lgwzd).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького http://surl.li/lgwzd, розміщеного на офіційному сайті Університету. З даним Положенням здобувачів знайомлять куратор ECTS, гарант освітньої програми, НПП, які викладають на ОП. Також інформація щодо перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розміщується на офіційній сторінці кафедри, включаючи зразок заяви для визнання результатів такого навчання і рекомендованих онлайн-ресурсів для

неформальної освіти. Викладачами освітньої програми здійснюється моніторинг сертифікаційних програм, курсів на онлайн-платформах та в офлайн-режимі з метою надання здобувачам вищої освіти актуальної інформації про підвищення рівня професійної підготовки та можливого перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінці освітнього компонента «Європейська інтеграція України» на ЦОДТ.

Перелік рекомендованої літератури (основної і додаткової), електронних ресурсів, нормативних документів, публікацій з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії http://eprints.mdpu.org.ua та у вільному доступі у мережі Інтернет

Основна

1. Баула О. В., Божидарнік Т. В., Вісина Т. М., Галазюк Н. М. Європейська та євроатлантична інтеграція: навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Лютак. 2-ге вид., стереотип. Херсон: Олді+, 2025. 376 с.
2. Європейська інтеграція та Україна: історична пам’ять та міграційні виклики. Навчальний посібник / О. М. Білобровець, В. О. Венгерська, І. В. Ковальчук, О. В. Максимов, С. В. Стельникович; за редакцією В. О. Венгерської. Житомир: Видавничий дім «Бук-Друк», 2026. 480 с.
3. Кучук А. М., Іваній О. М., Моцак С. І., Подрєз Ю. В. Основи євроінтеграції : підручник. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2024. 186 с.
4. Михайлова Л. І., Волченко Н. В., Зінчук Т. О., Кваша С. М. Євроекономічна інтеграція України: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 136 с.

Додаткова

5. Андрейко В. І. Сучасна політика розвитку Європейського Союзу: навч. посіб. Ужгород: УжНУ, 2023. 302 с.
6. Дослідницька служба Верховної Ради України. English for European Integration: A Comprehensive Guide for Ukrainian EFL Learners: навч. посіб. Київ, 2025. https://research.rada.gov.ua/uploads/documents/33416.pdf
7. Комаха Л. Г. та ін. Розвиток України на шляху до ЄС = Development of Ukraine on the Path to the EU :навч. посіб. / за заг. ред. Л. Г. Комахи, М. С. Орлів. Київ : ННІ ПУДС КНУ, 2025. 383 с.
8. Костюченко Я. М. Правові та організаційні аспекти інтеграції України до Європейського Союзу: навч. посіб. Київ : Франко Пак, 2024. 169 с.
9. Крисоватий А., Лизун М. та ін. Європейська та глобальна регіональна інтеграція: підручник / за ред. А. Крисоватого та М. Лизун. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2023. 295 с.
10. Чернобай Л. І., Ясінська Т. В. Економіка Європейського Союзу: теоретичний та прикладний аспекти: навч. посіб. Київ: Кондор, 2023. 184 с.
11. Яремчук В. Д. Основи права Європейського Союзу та Ради Європи: дефініції, джерела, схеми, таблиці та персоналії: навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 340 с.

Інтернет ресурси

12. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. http//www.nbuv.gov.ua

13. Офіційна Інтернет-сторінка Міністерства економіки України. http//www.me.gov.ua

14. Офіційна Інтернет-сторінка Державного комітету статистики України. http//www.ukrstat. gov.ua

15. Офіційний сайт Верховної Ради України. http://www.portal.rada.gov.ua

16. Інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України. http: // www.rada.gov.ua

17. Національний Інститут стратегічних досліджень. http: // www. niss.gov.ua

18. Електронний формат наукових журналів http: // www. search.global.epnet.com

19. Ділова Україна http: // www. inf.kiev.ua